

МЕМОРАНДУМ ЗА РАЗБИРАТЕЛСТВО

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЕНЕРГИЙНА ИНФОРМАЦИЯ
И СПИСЪК НА ХРАНИТЕЛНИТЕ СЪСТАВКИ
НА СПИРТНИ НАПИТКИ
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

За
спиритсБЪЛГАРИЯ:

За
НАЦИОНАЛНА ЛОЗАРО-ВИНАРСКА КАМАРА:

РАЛИЦА СКОРЧЕВА-СЛАВОВА

ЙОРДАН ЧОРБАДЖИЙСКИ

София
11 януари 2022 г.

МЕМОРАНДУМ ЗА РАЗБИРАТЕЛСТВО ОТНОСНО ЕНЕРГИЙНАТА СТОЙНОСТ И СПИСЪК НА ХРАНИТЕЛНИТЕ СЪСТАВКИ НА СПИРТНИ НАПИТКИ В ПРОДАЖБА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ПРЕАМБЮЛ

На 12 март 2018 г. седем браншови асоциации, представляващи производителите на спиртни напитки, вино, сайдер и бира, поеха съвместен доброволен ангажимент - „Саморегулиращо се предложение от европейския сектор за алкохолни напитки относно предоставяне на енергийна информация и изброяването на хранителни съставки“ - пред здравния комисар Витенис Андриякайтис. Доброволният ангажимент обхваща шест общи принципи и обещания за това как да се продължи с бизнеса напред. В своето специфично за сектора приложение към съвместния документ spiritsEUROPE се ангажира да гарантира, че до края на 2022 г. енергийната информация и списък с хранителните съставки на всички спиртни напитки, търгувани в ЕС, ще бъдат достъпни за потребителите, т.е. по-рано, отколкото ако се задължат чрез законотворчество.

След конструктивни дискусии с Европейската комисия, секторът за спиртни напитки се съгласява да се придържа към редица допълнителни ангажименти. И основавайки се на първоначалните споразумения, подписаните страни приемат този Меморандум за разбирателство (наричан по-долу „МзР“), който установява ангажиментите за осигуряване на енергийната стойност и списък на съставките в спиртните напитки, като определя и редица специфични принципи и правила по отношение на предоставянето на енергийна информация върху етикета и по какъв начин съставките трябва да бъдат изброени онлайн.

По този начин общата цел е да се постигне всестранно разбиране и да се формулира амбициозен подход за саморегулиране, който отчита нуждите от информация за потребителите, както и специфичните за сектора аспекти и съществуващата правна рамка, така че да се осигурят необходимата яснота и насоки на икономическите оператори в целия ЕС по бърз, съгласуван и приобщаващ начин, за да могат същите да приложат правилата и принципите в рамките на договорения срок.

Този МзР е съгласуван добросъвестно между подписаните го страни, въз основа на това, че същият представлява справедливо и честно техните намерения. Като такъв, този МзР е напълно в съответствие с „Насоките за по-добро регулиране“ и по-специално с принципите, посочени в областта на самостоятелната и съвместна регулация при улесняване и насърчаване на създаването на такива МзР в страните-членки. Подписаните браншови асоциации осъзнават, че с поставянето на свой подпис не поемат задължения от името на своите членове.

Този МзР не е правно обвързващ и не създава нито сега, нито в бъдеще договорни или пред договорни задължения съгласно никое законодателство или правна система. Нищо в този МзР не се тълкува като създаващо каквато и да е отговорност, права, отказ от каквито и да било права или задължения за някоя от страните или като освобождаване на всякакви страни от техните законови задължения. Този МзР не трябва да се тълкува по никакъв начин като заместващ или тълкуващ съществуващата правна рамка. Този МзР не трябва да се използва като или да бъде част от доказателство в каквито и да било съдебни производства.

I. ЦЕЛ

1. Целта на този МзР е да отговори на очакванията на потребителите относно предоставяне на енергийната стойност и изброяване съставките на спиртни напитки. За тази цел МзР установява най-добрите практики и утвърждава ангажиментите за тяхното прилагане. МзР ще даде пример и на други заинтересовани страни от сектора, които не са подписали този документ.
2. В този МзР се посочва, че информация за енергийната стойност и изброяване на хранителните съставки на спиртни напитки ще бъдат предоставени на потребителите в ЕС в рамките на сроковете и съгласно спецификациите на този МзР, посочени по-долу.
3. МзР е без предубеждение към други инициативи, които целят предоставяне на информация за хранителни вещества и/или съставки на спиртните напитки към потребителите.

II. ПОЕТИ АНГАЖИМЕНТИ

Индивидуално подписали компании

4. Страните, пряко отговорни за етикетирането на спиртни напитки, предлагани в търговската мрежа на ЕС, се задължават:
 - да предоставят енергийната стойност на етикета за 100мл течност, а също и за стандартна напитка, сервирана по заведенията;
 - да предоставят енергийна стойност върху етикета съгласно указанията, включени в Приложение I;
 - да гарантират, че шест месеца след подписването на този Меморандум за разбирателство (МзР), новите етикети на спиртни напитки, пуснати на пазара в ЕС, ще предоставят енергийната информация визуално (във формата на икона върху етикета) въз основа на средните хранителни стойности от общо установени данни;
 - да използват и продават без ограничение във времето, до изчерпване на количествата, всички останали етикети и готови продукти, етикетирани преди установения с този МзР срок;
 - да предоставят онлайн списък на съставките според критериите и елементите, описани в приложението към настоящия МзР;
 - да предоставят дигитален списък на съставките по начин, който да е лесно и директно достъпен за потребителите като подходящ електронен етикет или баркод или QR-код (а не само косвено достъпен или „скрит“ в рамките на маркетингова платформа или страница за продукта/производителя);
 - да допълват списъка със съставки чрез предоставяне на онлайн информация за правните дефиниции (ЕС) на категориите спиртни напитки, включително споменаване на разрешени суровини, както е посочено в Приложение II.

Асоциациите

5. Асоциациите, подписали договора, се ангажират да положат най-добрите усилия, за да запознаят членовете си напълно с тези указания и да ги насърчат да спазват принципите и спецификациите, очертани в МзР. Асоциациите, подписали договора, ще подкрепят и насърчават своите членове, така че последните да задействат изключително динамичен процес на разпространение на енергийните стойности и изброяване на съставките. Асоциациите, подписали договора, ще предоставят на своите членове допълнителни конкретни насоки за прилагането на този МзР.
6. Асоциациите, подписали договора, се задължават да насърчават членовете си да подписват индивидуално Меморандума за разбирателство (МзР).

Цели

7. Нашата цел е да гарантираме, че колективният пазарен дял (по обем) на продуктите, произведени и разпространявани на територията на Европейски съюз, които предоставят информация за калориите на етикета и хранителните съставки онлайн, ще се състои, както следва, най-малко:
 - 25 % до 31 декември 2020
 - 50 % до 31 декември 2021
 - 66 % by 31 декември 2022
8. Напредъкът към постигане на целта, посочена в точка 7, ще се измерва редовно въз основа на параметрите, описани в Приложение I.3 към този МзР*.
9. Очаква се тези действия да имат значително въздействие върху целия икономически сектор и в последствие останалите производители да последват добрия пример след преодоляване на финансовите и логистични предизвикателства, свързани с процеса. От само себе си се разбира, че на малките и средни предприятия ще отнеме повече време да поемат в тази посока.

III. МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И ПРОСЛЕДЯВАНЕ

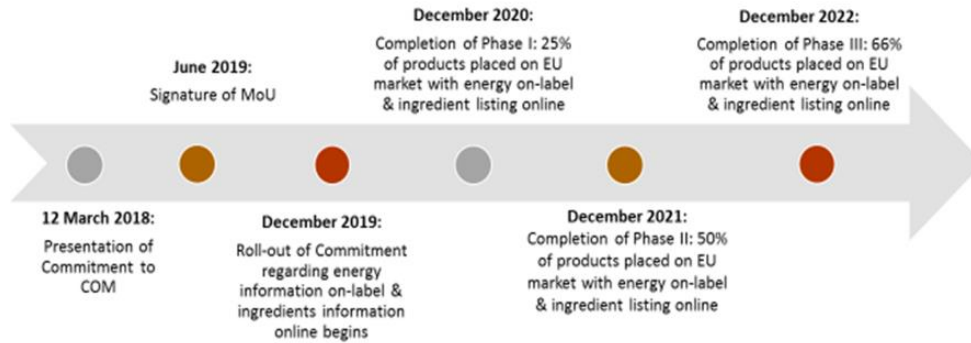
10. Подписалите страни се съгласяват да измерват ефективността на МзР, като докладват за положените усилия да прилагат поетите ангажименти и като наблюдават изпълнението на МзР в търговската мрежа.
11. Подписалите индивидуално производители се съгласяват да предоставят цялата необходима информация на асоциацията, в която членуват и която също е подписала договора и е отговорна да докладва напредъка.
12. Производителите, подписали договора, заедно със spiritsEUROPE се ангажират да предоставят обобщени данни за по-нататъшна употреба.
13. Подписалите страни гарантират прозрачност на процеса и публикуване на данните по отношение изпълнението на МзР чрез специален уебсайт. В този уебсайт ще присъства списък на подписалите оператори, който ще бъде актуализиран спрямо настъпващите необходимости.

III.A. МОНИТОРИНГ НА УСИЛИЯТА НА ПОДПИСАЛИТЕ МЗР СТРАНИ

14. Подписалите страни се съгласяват да уведомяват на годишна база Европейската комисия за конкретните усилия и действия, които предприемат за изпълнение на ангажиментите, описани в параграф II на този МзР.
15. За да постигнат целите си, подписалите МзР страни изработват ключови показатели за ефективност (КПЕ), чрез които да измерват стъпките по изпълнението. Ежегодно, след влизане на този МзР в действие, статистика със следните параметри ще бъде публикувана и представена на Европейската комисия:
 - Разфасовки, пуснати в търговската мрежа, с включена информация (икони) за калориите на етикета;
 - Относителен брой на разфасовките с информация (икони) за калории от общия брой разфасовки, продавани в търговската мрежа;
 - Необходимото средно време, в което една разфасовка се придвижва от пускането и на пазара до закупуването от краен потребител.

*Напредъкът ще се предоставя осреднен за ЕС, като в процеса на изпълнение е възможно да се появят разлики в етикетиранието между отделните държави-членки.

16. Срок на изпълнение:

III.B. МОНИТОРИНГ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА МЗР ВЪРХУ ПАЗАРА

17. Подписалите МЗР страни се ангажират да събират и анализират данните за предоставяне на енергийната стойност и хранителните съставки върху етикетите и онлайн, които са от значение за изпълнение на МЗР.
18. ПРОМЕНИ: Всички ново появили се промени към този МЗР трябва да бъдат съгласувани с подписалите го страни.
19. В СИЛА: Този МЗР влиза в сила и се счита, че неговото изпълнение стартира в деня на неговото подписване.

III.V. ОЦЕНЯВАНЕ

20. Подписът върху този МЗР ще бъде последван от редовни замервания и оценки на изпълнението, включващи такива от Европейската комисия и подписалите го страни.
21. След края на оценъчния период подписалите го страни ще се срещат ежегодно за преоценка на МЗР и предприемане на допълнителни стъпки, ако е необходимо.
22. Срещите могат да бъдат и по-чести, ако последното се счита за необходимо за равномерното функциониране на този МЗР.
23. Ще се съставят доклади за отчет на правилното функциониране и ефективност на този МЗР. Всички подписали страни ще бъдат уведомявани относно функционирането и ефективността на този МЗР и ще получават консултации по неговото конкретно изпълнение в случай на нужда.
24. Подписалите страни се съгласяват да сътрудничат на Европейската комисия в нейната оценка и отчет по изпълнението на този МЗР. Това сътрудничество ще включва:
 - Предоставяне на информация за Европейската комисия при поискване;
 - Предоставяне на информация за всички страни, които са подписали този МЗР или са се оттеглили от него;
 - Отговаряне на въпросите и съобразяване с консултациите от страна на Европейската комисия;
 - Обсъждане на направените оценки и доклади на срещи между подписалите МЗР страни;
 - Отправяне на покана за присъствие на Европейската комисия на всички предвидени срещи на подписалите МЗР страни.

Всички подписали страни и Европейската комисия ще правят консултации по всеки доклад за изпълнението и ефективността по спазване на МЗР.

IV. ПОДПИСАЛИ СТРАНИ

- 25.** Този МзР се прилага само от подписалите го страни. Кандидатите за подпис трябва да представят информация за действията си в посока спазване изискванията по този МзР на вече положилите подпис страни и да посочат как възнамеряват да спазват ангажиментите по този МзР.
- 26.** Която и да е подписала страна може да се оттегли от изпълнение на МзР по всяко време, но след като уведоми писмено другите подписали страни.
- 27.** Всяка подписала страна може да уведоми другите, че смята конкретна подписала страна за не спазваща поетите ангажименти и принципи на МзР, както и да предостави основания за тези си твърдения. Подписалите страни имат право да разгледат въпроса на пленарно заседание.
- 28.** Подписалите страни имат право да споделят в своите интернет страници, търговски съобщения и друга комуникация факта, че вече са страна от изпълнение на МзР. Те също така могат да уведомят бизнес контактите си за съществуването и изискванията на МзР.

ПРИЛОЖЕНИЕ I – ЕНЕРГИЙНА СТОЙНОСТ ВЪРХУ ЕТИКЕТ

1. ОБЩИ ПРИНЦИПИ

- Информацията, показваща енергийната стойност (калории), трябва да е отпечатана върху етикета по такъв начин, че да гарантира лесна видимост и ясна четливост. Тя може да присъства на заден или преден етикет на дадена разфасовка.
- Енергийната стойност може да бъде представена с цифри и думи, или с икони, или със символи.
- Енергийната стойност трябва да бъде изразена за:
 1. 100ml; и
 2. Една стандартна напитка, при условие, че е посочена използваната мерна единица и колко мерни единици се съдържат в стандартна напитка. Предложената стандартна напитка по подразбиране ще бъде 30ml. Разбира се, могат да се използват и различни мерки за стандартна напитка, ако това е изискване на местното законодателство или се налага от традиционната консумация в страна-членка. Размерът на стандартната напитка ще се съгласува и препоръчва от указанията на spiritsEUROPE.
- Енергийната стойност трябва да отговаря на продукта, за който се отнася. Обявената стойност, според всеки индивидуален случай, е средната стойност, добита от анализа на производителя на съответния продукт, изчислена с помощта на коефициент за преобразуване, посочен в Приложение XIV към Регламент (ЕУ) 1169/2011 за предоставяне на информация за храните на потребителите или изчисление от „общо приети данни“. spiritsEUROPE ще предостави насоки и упътване за изчисляване на енергийното съдържание на напитките.

Илюстративни примери за енергийна информация на етикет за спиртни напитки

- Илюстрациите по-долу са само с ориентировъчна цел; цветът, формата и изписването на енергийната стойност може да се адаптира към формата и цветовете на бутилката, етикетите и/или имиджа на марката.
- Шрифтът трябва да бъде лесно четим.
- Минималният размер на шрифта трябва да е 1,2мм. Информацията за калориите (kcal) може да бъде подчертана.

2. ОБХВАТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Ангажиментът за предоставяне на енергийната стойност (калориите) върху етикета в съответствие с този МзР се отнася за продукти, пуснати за продажба на пазара на ЕС. Следните разфасовки са извън обхвата на изпълнение:

- Миниатюри и малки бутилки с размер 35 cl и по-малко; и
- Подаръчна кутия и/или външна опаковка

3. СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ОТ ТЕЗИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ, КОИТО ЩЕ ПРЕДОСТАВЯТ ИНФОРМАЦИЯ ВЪРХУ ЕТИКЕТА СЛЕД СОБСТВЕНОРЪЧНО ПОДПИСВАНЕ НА МЗР

- Шест месеца след подписването на този МзР производителите, които ще поставят енергийна информация върху етикета, трябва да гарантират, че новите етикети ще имат същата визуална форма (икони) и ще направят изчисленията си въз основа на осреднени хранителни стойности от общо установени данни. Готовите продукти, етикетирани преди този срок и имащи стари етикети, могат да се използват и продават без ограничение във времето, до изчерпване на количествата.

- Прилагането на този МзР се основава на следното разбиране:

а. Срокове:

Първи отчетен период: 12 месеца след зададената начална дата за изпълнение на този МзР (6 месеца след подписване му)

Последващи отчетни периоди: ежегодно

б. Параметри за измерване на набелязаните цели:

Значение на величините за изчисление на ключовите показатели за ефективност (КПЕ), за съвкупен общ пазарен дял на продуктите от ЕС (по обем), предоставящи енергийна стойност върху етикета и за списъка на хранителните съставки онлайн:

- „по обем“ = (изразено общо в hl) общ годишен обем на търговските марки, произведени и продавани в ЕС през предходната референтна година, чийто списък на хранителните съставки и енергийните стойности са действително предоставени на краен потребител
- „продукти“ = спиртни продукти - според дефинициите в NC2208 (както и дефинициите в докладите на IWSR)
- „предоставяне на енергийна информация“ = налични енергийни стойности върху етикет
- „предоставяне на съставки онлайн“ = списък на хранителните съставки, действително достъпен онлайн (интернет страници на производителите и/или интернет платформи на трети страни, недвусмислено)
- „25%“ = % от цялостен и обобщен годишен обем от марки, продавани в ЕС през предходната референтна година съгласно IWSR (2019 г.)
- „50%“ = % цялостен и обобщен годишен обем от марки, продавани в ЕС през предходната референтна година, съгласно IWSR (2020 г.)
- „66%“ = % от цялостен и обобщен годишен обем на търговските марки, продавани в ЕС през предходната референтна година, съгласно IWSR (2021 г.)

ПРИЛОЖЕНИЕ II – ОНЛАЙН СПИСЪК НА ХРАНИТЕЛНИТЕ СЪСТАВКИ

1. КЛЮЧОВА ИНФОРМАЦИЯ

- Обявяване на съставките се извършва съгласно дефинициите в Регламент на ЕС 1169/2011. В съответствие с това няма задължение за деклариране на помощни средства за обработка (ако се използват).
- Обявяване на добавки се извършва в съответствие със съответните разпоредби в Регламенти на ЕС 1169/2011 и 1333/2008.
- Обявяване на аромати се извършва съгласно Регламент на ЕС 1334/2008.
- Обявяване на основните класически съставки се предоставя съгласно Регламент на ЕС 1169/2011.

2. ОБЯВЯВАНЕ НА ДОБАВКИ

Обявяването на добавки се прави съгласно Регламент 1169/2011 на FIC, приложение VII, част В: обозначаване с наименованието на тяхната категория, последвано от специфичното им име на Е номер и Регламент 1333/2008.

Например: „Цвят: обикновен карамел“ ИЛИ „Цвят: E150a“.

Категорията и основната функция могат да бъдат поддържани от кодекса САС/GL 36-1989, изменен през 2015 г.

3. ОБЯВЯВАНЕ НА АРОМАТИ

Обявяването на аромати се извършва съгласно Регламент 1169/2011, приложение VII, част Г: обозначаване на ароматизанти в списъка на съставките и Регламент 1334/2008.

4. ОБЯВЯВАНЕ НА ОСНОВНИ КЛАСИЧЕСКИ СЪСТАВКИ

4.1. АЛКОХОЛНА ОСНОВА

В Регламент 1169/2011 (приложение VI) няма конкретни разпоредби относно описанието на алкохолната основа. Разрешената алкохолна основа и селскостопански суровини са разгледани в Регламента на ЕС за спиртните напитки 110/2008. Следователно член 17 от Регламент 1169/2011 следва да се прилага в съответствие с официалната дефиниция (съгласно Регламент 110/2008 на ЕС за спиртни напитки или друго), стига да не е подвеждащ за потребителя.

Съгласно приложимите разпоредби в Регламент 1169/2011, суровините, използвани за производството на спиртни напитки, не трябва да се считат за съставки, доколкото те вече не присъстват в крайния продукт като такъв или са в променена форма. Посоченият по-долу ангажимент за включване на информация за суровини за определени категории спиртни напитки в онлайн списъка с хранителни съставки се поема без да се засяга законовото определение за съставките в Регламент 1169/2011 и се разбира и признава от подписалите МзР страни като доброволна информация, предоставена на потребителя.

А) Алкохолната съставка се посочва като „етилев алкохол“, „алкохолен дестилат“, „дестилиран алкохол“ или „дестилат“. Тя може да бъде посочена:

а. самостоятелно; или

б. последвана от формулировката: „от селскостопански произход“ (т.е. „етилев алкохол от селскостопански произход“, „алкохолен дестилат от селскостопански произход“, „дестилиран алкохол от селскостопански произход“ или „дестилат от селскостопански произход“).

Б) За спиртни суровини от категория 1-14 (съгласно Регламент 110/2008) алкохолната съставка се изброява заедно със суровината (напр. „зърнени храни“, „вино“, „плодове“ и т.н.) (т.е.: „винен дестилат "за ракия;" зърнен дестилат "за уиски;" меласа "или" дестилат от захарна тръстика "за ром;" ябълков дестилат "за плодов спирт);

i. Това споменаване може да бъде допълнено от името на категорията чрез използване на скоби: т.е.

- „уиски (зърнен дестилат)“; или „зърнен дестилат (уиски)“
- „ракия (винен дестилат)“; или „дестилат от вино (ракия)“
- „ром (меласа/дестилат от захарна тръстика)“; или „меласа/дестилат от захарна тръстика (ром)“
- „плодов спирт (ябълков дестилат)“; или „ябълков дестилат (плодов спирт)“

ii. Общата суровина (т.е. „зърнени храни“, „вино“, „плодове“) може да бъде заменена или допълнена с един или повече от действителните сортове (т.е. „зърно“; „ечемик“; „грозде шардоне“; „Poire Williams“).

spiritsEUROPE ще предостави конкретни насоки на своите членове относно различните налични опции за това как да се посочват суровините във всяка от тези 47 категории.

В) За водка (категория 15) алкохолната съставка се изброява заедно със суровината, дори в случай че суровината е зърно и/или картоф, независимо че последното не се изисква от законодателството на ЕС. Това упоменаване може да бъде допълнено от името на категорията, чрез използване на скоби: т.е.

- „водка (зърнен дестилат)“; или „зърнен дестилат (водка)“; или
- „водка (картофен дестилат)“; или „картофен дестилат (водка)“; или
- „водка (дестилат от картофи и зърнени култури)“; или „дестилат от картофи и зърнени култури“ (водка).

Г) Илюстративни примери за това как да се изброят съставките в различните категории може да видите тук:

За уиски:

- Съставки: уиски (зърнени/зърнени/малцов дестилат, вода), оцветител: обикновен карамел
- Съставки: зърнени/зърнени/малцов дестилат, вода, оцветител: обикновен карамел

За водка:

- Съставки: водка (зърнени/зърнени/ржени/картофени/винени дестилати, вода)
- Състав: зърнени/зърнени/ржени/картофени/винен дестилат, вода

За джин:

- Съставки: джин (дестилат от растителни и зърнени храни, вода)
- Състав: дестилат от растителни продукти и зърно, вода

Друга информация, описваща алкохолната основа, може да бъде добавена, в случай че последната не е подвеждаща за потребителите както е определено в член 7 (Регламент 1169/2011).

4.2. ВОДА

Обявяване съгласно Регламент 1169/2011 приложение VII част А, т. 1.

4.3. ОБЩО ЗАХАР

Обявяване съгласно Регламент 1169/2011 Приложение VII част Б, т. 11, 12 и 13.

4.4. ПОДПРАВКИ И БИЛКИ

Обявяване съгласно Регламент 1169/2011 Приложение VII част Б, т.7 и 8.
